

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 473

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

datum: 21 december 2022

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Overheidsopdrachten - Verwijlintresten

Inzake overheidsopdrachten maakt de aannemer maandelijks een gedetailleerde vorderingsstaat op van de uitgevoerde werken, waarbij de eerste vorderingsstaat begint op de contractuele aanvangsdatum en eindigt op de laatste dag van de betreffende kalendermaand.

De vorderingsstaat met betalingsaanvraag wordt aan de administratie van de desbetreffende overheid overgemaakt. Dit luidt de verificatietermijn van 30 kalenderdagen in waarbinnen door het overheidsorgaan aan de aannemer bevestigd wordt voor welk bedrag hij mag factureren. Hiervoor rekent de dossierbehandelaar de vorderingsstaat na en vraagt de werftoezichter of de vorderingsstaat goedgekeurd mag worden.

De aannemer maakt in principe binnen de 5 werkdagen zijn factuur over. Zodra de factuur ontvangen wordt, begint de betalingstermijn van 30 kalenderdagen te lopen. Wanneer er een overschrijding is van de verificatietermijn of betalingstermijn, begint de termijn voor verwijlinteressen automatisch te lopen. Deze intrest bedraagt momenteel 8 procent. De wettelijke rente bedraagt voor het jaar 2022 zo'n 2 procent.

1. Hoeveel verwijlinteressen werden respectievelijk door het Departement Mobiliteit en Openbare Werken en De Vlaamse Waterweg (DVW) betaald inzake overheidsopdrachten? Graag per jaar vanaf 2013 tot en met 2021 en per departement.
2. Welke inspanningen levert de minister om dit tot een minimum te beperken?
3. Zal de minister initiatief nemen om de 8 procent verwijlinteressen bij overheidsopdrachten te verminderen tot 2 procent of 4 procent?

ANTWOORD

op vraag nr. 473 van 21 december 2022

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

1. Hieronder worden de cijfers van de verwijlntresten gevoegd voor het beleidsdomein MOW, bestaande uit de drie entiteiten van het ministerie (Departement MOW, Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust, en Agentschap Wegen en Verkeer) en De Vlaamse Waterweg. Ook de cijfers voor 2022 werden toegevoegd ter vervollediging.

	2013	2014	2015	2016	2017
AWV	4.563.818	4.776.255	3.034.726	2.810.277	2.697.686
DEP	1.024.827	343.138	175.448	126.681	210.648
MDK	208.534	230.770	80.920	51.363	50.716
DVW	182.984	582.667	567.115	567.100	549.267
Totaal	5.980.163	5.932.830	3.858.209	3.555.421	3.508.317

	2018	2019	2020	2021	2022
AWV	1.524.485	1.730.064	1.505.980	423.906	363.662
DEP	27.711	49.535	33.562	45.581	32.628
MDK	8.750	9.544	22.475	12.260	14.591
DVW	17.150	11.846	1.114	3.862	1.411
Totaal	1.578.096	1.800.989	1.563.131	485.609	412.292

2. Er werden de afgelopen jaren al heel wat inspanningen gedaan om de verwijlntresten in te perken. Er was de evolutie van de "papieren boekhouding" naar een volledig elektronische factuurcontrole, met de verplichte e-facturatie sedert 1 januari 2017.

Er was het dienstorder MOW/MIN/2018/01 met als doel een aantal richtlijnen en instructies op te lijsten om tijdige betalingen te garanderen en verwijlntresten te vermijden. Er werden ook verschillende werkgroepen belast met het uitwerken van gerichte rapportering op het vlak van tijdige betalingen en passende remediëring en bijsturing waar nodig.

Het beleidsdomein MOW volgt via rapportering op kwartaalbasis (trendanalyse) het verificatie- en betaalproces op. In die rapportering wordt aangegeven bij hoeveel dossiers de verificatie- en/ of betaaltermijn werden overschreden en hoeveel betalingen te laat gebeurden. Via de trendanalyse wordt de gestructureerde aanpak van het verificatie- en betaalproces nauwlettend bewaakt, zodat er geen nieuwe "oude dossiers" bijkomen. En er werd de afgelopen jaren in de verwijlntresten ook een onderscheid ingevoerd al naargelang het recente of oudere dossiers betreft, waarbij men met oudere dossiers wijst op een vervalddag die verder dan een jaar in het verleden ligt.

Daarnaast werd in 2020 een plan van aanpak uitgewerkt om achterstallige schuldvorderingen zo snel mogelijk weg te werken. Het departement MOW blijft dat plan van aanpak verder coördineren en opvolgen.

Resultaat is dat er nagenoeg geen betaalachterstand meer is en bovendien wordt er door de Vlaamse Overheid versneld betaald aan de leveranciers sedert corona. De rapportering leert ons dat ruim 90% van onze facturen m.b.t. overheidsopdrachten voor de vervaldag worden betaald.

3. De verwijlrenten inzake overheidsopdrachten, inclusief het percentage, zijn geregeld in artikel 69, §1, het KB van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten. Dat artikel luidt als volgt:

"Wanneer de in artikelen 95, §§ 3 tot 5, 127 en 160 vastgestelde betalingstermijnen worden overschreden, heeft de opdrachtnemer van rechtswege en zonder ingebrekestelling recht op de betaling van een intrest naar rato van het aantal dagen overschrijding. Deze enkelvoudige intrest is hetzij de door de Europese Centrale Bank voor haar meest recente basisherfinancieringstransacties toegepaste intrestvoet, hetzij de marginale intrestvoet die het gevolg is van variabele rentetenders voor de meest recente basisherfinancieringstransacties van de Europese Centrale Bank. De bedoelde intrestvoet wordt vermeerderd met acht procent. De minister bevoegd voor Financiën maakt halfjaarlijks de voor ieder semester toepasselijke enkelvoudige intrest bekend in het Belgisch Staatsblad."

Artikel 69, §1 van het KB van 14 januari 2013 vormt een quasi één op één omzetting van de Europese richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties. Artikel 4, eerste lid, van de richtlijn bepaalt dat de lidstaten ervoor zorgen dat schuldeisers bij handelstransacties waarbij de schuldenaar een overheidsinstantie is zonder aanmaning aanspraak kunnen maken op wettelijke intrest voor betalingsachterstand. Het begrip wettelijke intrest voor betalingsachterstand wordt in artikel 2 van dezelfde richtlijn gedefinieerd als de enkelvoudige interest voor betalingsachterstand, overeenkomend met de referentie-interestvoet, vermeerderd met ten minste acht procentpunten. De referentie-interestvoet wordt (voor lidstaten uit de eurozone) op zijn beurt gedefinieerd als hetzij de door de Europese Centrale Bank voor haar meest recente basisherfinancieringstransacties toegepaste interestvoet, hetzij de marginale interestvoet die het gevolg is van variabelere interesttenders voor de meest recente basisherfinancieringstransacties van de Europese Centrale Bank.

Door de lage intrestvoeten van de Europese Centrale Bank van de afgelopen jaren bedraagt de verwijlrenten inzake overheidsopdrachten sinds 2016 het minimum van 8%.

Gelet op de Europese richtlijn 2011/7/EU, het KB van 14 januari 2013 en de Belgische bevoegdheidsverdeling, waarbij de algemene regels inzake overheidsopdrachten onder de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid vallen, is de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken, noch de Vlaamse overheid bevoegd om de verwijlrenten inzake overheidsopdrachten te bepalen of te wijzigen. Laat staan dat deze verlaagd kan worden tot 2% of 4%. De verwijlrenten bedraagt immers minimum 8%.

De wettelijke rente valt niet onder het toepassingsgebied van de Europese richtlijn 2011/7/EU. Bijgevolg geldt het minimum van 8% niet voor deze wettelijke rente.